

Community-based conservation

www.destination-ayeyarwady.com

ဆီသည်ကျေးရွာ ရပ်ရွာအခြေပြုသဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး

မာတိကာ

- ၁။ ဤစီမံကိန်းအား ထောက်ပံ့ကူညီပေးသောအဖွဲ့အစည်း
- ၂။ ဤစီမံကိန်းအတွက် ဘဏ္ဍရေးထောက်ပံ့မှု
- ၃။ ရပ်ရွာအခြေပြုခရီးသွားလုပ်ငန်းဆိုတာဘာလဲ
- ၄။ ဤစီမံကိန်း၏ရည်မှန်းချက်တွေကဘာလဲ
- ၅။ စီမံကိန်းကာလ
- ၆။ စီမံကိန်းစဉ်းကမ်းချက်များစီမံကိန်းကိုဘယ်လိုစီမံခန့်ခွဲမည်လဲ
- ၇။ ဘယ်သူတွေက ဘာဝန်ဆောင်မှုတွေအတွက် ငွေပေးချေရမှာလဲ၊ ကြိုတင်ရက်ချိန်းရယူခြင်း
- ၈။ ဈေးနှုန်းသတ်မှတ်မှု
- ၉။ စီမံကိန်းတွင်ပါဝင်သူများ
- ၁၀။ စီမံကိန်းကာလပြီးစီးသွားလျှင် မည်သူတွေက ဆက်လက်ဦးစီးကြီးကြပ်မှာလဲ
- ၁၁။ စီမံကိန်းမှရရှိသော ဝင်ငွေများကိုခွဲဝေပေးခြင်း

- ၁၂။ ကျေးရွာရံပုံငွေခေါင်းစဉ်အောက်ရှိ ငွေကြေးများကိုသုံးစွဲခြင်း။
- ၁၃။ ဧရာဝတီလင်းပိုင် ထိန်းသိမ်းရေး ရံပုံငွေခေါင်းစဉ် အောက်ရှိ ငွေကြေးများ ကိုသုံးစွဲခြင်း
- ၁၄။ ကျေးရွာရှိခန်းမဆောင်၊ ရှင်းလင်းဆောင်ထိန်းသိမ်းရေး ရံပုံငွေခေါင်းစဉ်အောက်ရှိ ငွေကြေးများကို သုံးစွဲခြင်း
- ၁၅။ ခန်းမဆောင်၊ ရှင်းလင်းဆောင်ပိုင်ဆိုင်မှု
- ၁၆။ ဧည့်ခန်းဆောင်ရှင်းလင်းဆောင်အတွင်းရှိပစ္စည်းများပိုင်ဆိုင်မှု
- ၁၇။ ဧည့်ခန်းဆောင်ရှင်းလင်းဆောင်အသုံးပြုခြင်း
- ၁၈။ ဧည့်ခန်းဆောင်ရှင်းလင်းဆောင်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်း
- ၁၉။ စီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့၊လက်ထောက်မန်နေဂျာ၊ ဝန်ထမ်းများစသည်တို့၏ တာဝန်များ
- ၂၀။ စီမံခန့်ခွဲရေးဝန်ထမ်းများအတွက် လစာစသည်များ
- ၂၁။ ငွေကြေးလုံခြုံမှု၊ ဘဏ်ငွေစာရင်းဖွင့်လှစ်ခြင်း
- ၂၂။ ငွေရေးကြေးရေးဆိုင်ရာကြီးကြပ်မှု
- ၂၃။ ရပ်ရွာအခြေပြုခရီးသွားလုပ်ငန်းကော်မတီ
- ၂၄။ ပဋိပက္ခများဖြေရှင်းခြင်း
- ၂၅။ အမှိုက်သရိုက်များစနစ်တကျစွန့်ပစ်ခြင်း

၁။ ဤစီမံကိန်းအား ထောက်ပံ့ကူညီပေးသော အဖွဲ့အစည်း

ဤစီမံကိန်းကို အင်္ဂလန်နိုင်ငံ ဆဲဗင်းအုတ်(ဘ်) (Seven oaks / UK) တွင် အခြေစိုက်သော ဗြိတိသျှအစိုးရ၏ သိပ္ပံ သုတေသနနှင့် ပရဟိတ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်အသိအမှတ် ပြုခံထားရသော ဟဲရစ်ဆန် အင်စတီကျု (Harrison Institute) က စတင်ကြံဆပြီး ဦးစီး အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

၂။ ဤစီမံကိန်းအတွက် ဘဏ္ဍရေးထောက်ပံ့မှု

ဤစီမံကိန်းကိုဗြိတိသျှအစိုးရ၏ ရံပုံငွေထောက်ပံ့မှုအစီအစဉ်ပါ ဒါဝင်အင်နီရှီရေးတစ် (Darwin Initiative)၏ ဘဏ္ဍရေးထောက်ပံ့မှုများဖြင့် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

၃။ ရပ်ရွာအခြေပြုခရီးသွားလုပ်ငန်းဆိုတာဘာလဲ

ရပ်ရွာအခြေပြုခရီးသွားလုပ်ငန်းကို အင်္ဂလိပ်ကိုဆိုလျှင် Community based Tourism – CBT ခေါ်ပါသည်။ ရပ်ရွာလူအဖွဲ့အစည်းကို အခြေခံသော ခရီးသွားလုပ်ငန်းဟု အဓိပ္ပါယ်ရပါသည်။ ဤနေရာတွင် ဆီသည် ကျေးရွာနေပုဂ္ဂိုလ်များအားလုံးအကျိုးဝင်ပါသည်။

၄။ ဤစီမံကိန်း၏ရည်ရွယ်ချက်များကဘာလဲ

ရည်ရွယ်ချက်မှာ-

- မျိုးတုန်းမည့်အန္တရာယ်ရင်ဆိုင်နေရသောဧရာဝတီလင်းပိုင်များအားကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရေး
- ဧရာဝတီလင်းပိုင်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးအတွက်အထောက်အကူဖြစ်စေရန်
- လျှပ်စစ်ရှော့တိုက်ငါးဖမ်းခြင်းကန့်သတ်တားဆီးရေး

- တာဝန်သိခရီးသွားလုပ်ငန်းပေါ်ပေါက်လာရေး
- အငြင်းပွားဖွယ်ဖြစ်နေသော ဧရာဝတီလင်းပိုင်ကြည့်ခရီးစဉ်များပပျောက်ရေး
- ဆီသည်ရွာ၏ ကြွယ်ဝသောယဉ်ကျေးမှုလေ့စရိုက်များအထူးသဖြင့် ကျေးရွာရှိ ရေလုပ်သားများ၏ ဧရာဝတီလင်းပိုင်များနှင့် ပူးပေါင်းငါးဖမ်းခြင်း လေ့ကို ဆက်လက် ထိန်းသိမ်းရန်
- ဆီသည်ကျေးရွာရှိ ပုဂ္ဂိုလ်များအားအခြား အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းကျွမ်းကျင်မှု အတတ် ပညာများ ဖြည့်ဆည်းပေးရန်
- ရွာ၏နောက်မျိုးဆက်သစ်များအတွက်အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများဖော်ဆောင် ပေးရန်
- ဆီသည်ရွာ၏ စီးပွားရေးအခြေခံများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်
- ဆီသည်ရွာ၏အနာဂတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်အခြေခံကောင်းများတည်ဆောက် ပေးရန်

၅။ စီမံကိန်း

စီမံကိန်းကာလမှာ ၂၀၀၄ ခုနှစ် ဧပြီလ (၁)ရက်နေ့တွင် စတင်ခဲ့ပြီး ၂၀၁၇ခုနှစ် မတ်လ (၃၁) ရက် နေ့တွင် ပြီးဆုံးပါမည်။

၆။ စီမံကိန်းစည်းကမ်းချက်များ၊ စီမံကိန်းကိုဘယ်လိုစီမံခန့်ခွဲမလဲ

ဆီသည်ရွာရှိ အသက် (၁၈)နှစ်ပြည့်ပြီး သူများအားလုံးစီမံကိန်းတွင်ပါဝင် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိပါသည်။ ဤသို့မိမိထုတ်လုပ်သောပစ္စည်း၊ မိမိပေးနိုင်သောဝန်ဆောင်မှုစသည်တို့ကို ဧည့်သည်များထံ ပေးအပ်ရောင်းချ လိုပါက

- ဆီသည်ရွာတွင်း၊ သို့မဟုတ်ရွာအနီးအနားတွင်ထုတ်လုပ်သော ပစ္စည်းဖြစ်ရပါမည်။
- ဧည့်သည်များကလည်းစိတ်ဝင်စားမှုရှိက ဈေးကွက်တွင်ရောင်းတန်းဝင်မည့် ပစ္စည်းဖြစ် ရပါမည်။

- အရည်အသွေးမြင့်မားပြီးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းမှုရှိရပါမည်။

အထက်ပါစည်းကမ်းချက်များနှင့်ကိုက်ညီပါက မည်သူမဆိုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။

အကယ်၍အဆိုပြုထားသော ပစ္စည်း ဝန်ဆောင်မှုသည် ဈေးကွက်တင်ရန် တန်းမဝင်ခြင်း၊ အန္တရာယ်ရှိခြင်း စသည်ကိစ္စများရှိပါက ငြင်းပယ်နိုင်ပါသည်။ မကျေနပ်မှုရှိလျှင် ကော်မတီက ဆုံးဖြတ်နိုင် ပါသည်။

ဧည့်သည်များအတွက် ရောင်းချမည့်ပစ္စည်းခန်းမဆောင်၊ ဝန်ဆောင်မှုများက ခန်းမဆောင် ရှင်းလင်းဆောင်ရွက်သော ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ ဧည့်ခန်းဆောင်၊ ရှင်းလင်းဆောင် ပြင်ပတွင် ရောင်းချ ဝန်ဆောင်မှုပေးရန် ဖြစ်ပါက မန်နေဂျာ၏ ခွင့်ပြုချက်တောင်းခံရပါမည်။

ရောင်းချသော ပစ္စည်းများအားလုံးတွင် စီမံကိန်းတွင်ပါဝင်သော မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း များ၏ တံဆိပ်များပါရှိရပါမည်။

စီမံကိန်းကာလမှာ ၂၀၁၇ခုနှစ်မတ်လတွင် ပြီးဆုံးမည်ဖြစ်သော်လည်း ကာလအတော်ကြာ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရမည့် အနေအထားရှိပါသည်။ ကျေးရွာသူ ကျေးရွာသားများအား လိုအပ်သော လုပ်ငန်းစွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်း စသောလုပ်ငန်းများကို ဆက်လက်လုပ်ဆောင် ပေးရန်ရှိပါသည်။

- ရောင်းချသောပစ္စည်းတိုင်းတွင် စီမံကိန်း၏ အမှတ်တံဆိပ်အပြင်ပူးပေါင်းပါဝင်သော အခြား အဖွဲ့အစည်းများ၏ အမှတ်တံဆိပ်များပါရှိရပါမည်။
- အကယ်၍ပစ္စည်း အမယ်တစ်ခုကိုထုတ်လုပ်သူ (၂)ဦးထက်ပိုမိုနေပါက မည်သူ ထုတ်လုပ်သည်ကို သိသာထင်ရှားစွာ အမှတ်အသားပြုရပါမည်။
- ပစ္စည်းရောင်းချပြီးမှသာလျှင် ပစ္စည်းပိုင်ရှင် အားတန်ဖိုးပေးချေပါမည်။
- ရောင်းချမည့်ပစ္စည်း၏ ရောင်းဈေးကိုမန်နေဂျာနှင့် ပစ္စည်းရှင်တို့ကြိုတင် သဘောတူ ရပါမည်။

- ခန်းမဆောင်ရှင်းလင်းဆောင် မန်နေဂျာက အထက်ပါအတိုင်းပစ္စည်းရှင်နှင့် သဘောတူညီမှု ရရှိပြီးပါက အမှန်တကယ် ရောင်းဈေးကိုပစ္စည်းရှင် နှင့် သဘောတူခဲ့သည့် ဈေးနှုန်းထက် (၂)ဆ တင်၍ရောင်းချပါမည်။ သို့မှသာ ကျေးရွာရံပုံငွေ ဧရာဝတီလင်းပိုင်ထိန်းသိမ်းရေး ရံပုံငွေနှင့် ခန်းမဆောင် ရှင်းလင်း ဆောင်ထိန်းသိမ်းရေး ရံပုံငွေ စသည်တို့အတွက် ဘဏ္ဍာရေး ဖူလုံရန် ဖြစ်ပါသည်။ (အမှတ်စဉ် ၁၁ တွင် ကြည့်ပါ။)

ဤသို့ပစ္စည်းရှင် နှင့် မန်နေဂျာတို့ဈေးနှုန်းညှိနှိုင်းရာတွင် အောက်ပါတို့မပါဝင်ပါ-

- ကျေးရွာတွင်လှည့်လည်လေ့လာခြင်းအတွက် ဧည့်သည်တစ်ဦးလျှင်မြန်မာကျပ်ငွေ ၅၀၀/- (ကျပ်ငါးထောင်တိတိ)
- ကျေးရွာဝင်ခွင့်တစ်ဦးလျှင် မြန်မာကျပ်ငွေ ၃၀၀/- (ကျပ်သုံးထောင်တိတိ)

အထက်ပါဈေးနှုန်းများသည် သတ်မှတ်ဈေးနှုန်းများဖြစ်ကာ ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲမှုမပြုလုပ်ရပါ။ ယင်းတို့ (၂)ခုစလုံးကို ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းစရိတ်ရံပုံငွေ ခေါင်းစဉ်အောက်သို့ထည့်သွင်းရပါမည်။

- အကယ်၍ခန်းမဆောင် ရှင်းလင်းအောင် မန်နေဂျာ သို့မဟုတ် ဝန်ထမ်းတစ်ဦး၏ ပေါ့လျော့မှု ကြောင့်ရောင်းချရန် ပြသထားသည့် ပစ္စည်းများ ထိခိုက်ပျက်စီးမှုရှိခဲ့ပါက မူလပစ္စည်းရှင် နှင့် မန်နေဂျာတို့ သဘောတူထားသည့်နှုန်းအတိုင်း ပစ္စည်းရှင်အား ပေးလျော်ရပါမည်။ ဤအလျော် ငွေကိုကျေးရွာရံပုံငွေမှ ကျခံရန်ဖြစ်ပါသည်။
အကယ်၍ ဝန်ဆောင်မှုများပေးရာ၌ (ဥပမာ စုပေါင်းထမ်းပမ်းချက်ပြုတ်ခြင်း၊ ဧည့်သည်ကြို/ပို့ အတွက် လှေငှားရမ်းခြင်း) တစ်စီးထက်ပိုမိုလိုအပ်ပါက အခြားသူများကို ပါအလှည့်ကျပါဝင်စေခြင်းဖြင့် အားလုံးညီတူညီမျှ အကျိုးခံစားခွင့် ရကြပါမည်။ မန်နေဂျာကလည်းသက်ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု ပေးသူများအားယင်းတို့ ရသင့်ရထိုက်သော ဝန်ဆောင်ခများကိုလုပ်ငန်းများ ပြီးမြောက်သည့် အချိန် တွင်ပေးချေရပါမည်။

အကယ်၍ ဤစီမံကိန်း နှင့် အကျိုးဝင်သောပစ္စည်းတစ်ခုခုကို ပုဂ္ဂလိက စီးပွားရေး အဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် ကုမ္ပဏီတစ်ခုက လက်လီ/လက်ကားမှာယူမှုရှိခဲ့လျှင်လည်း အထက်ဖော်ပြပါ စည်းကမ်း ချက်များအတိုင်းကျင့်သုံးရပါမည်။ လက်ကားဈေးနှုန်းကို မန်နေဂျာနှင့် ကြိုတင်သဘောတူညီမှုယူ ရပါမည်။

အထက်ဖော်ပြပါစည်းကမ်းချက်များသည် ဤစီမံကိန်းတွင် လာရောက် ပူးပေါင်း ပါဝင်ကြသူ အားလုံး နှင့် အကျိုးဝင်ပါသည်။

၇။ ဘယ်သူတွေက တာဝန်ဆောင်မှုအတွက် ငွေပေးချေရမှာလဲ ကြိုတင်ရက်ချိန်းရယူခြင်း

ဆီသည်ရွာသို့လာရောက်လည်ပါတ်သူအားလုံး၊ မြန်မာအပါအဝင် မည်သည်နိုင်ငံသားမဆိုဝင်ကြေး တစ်ဦးလျှင် မြန်မာငွေ ၃၀၀၀/- (ကျပ်သုံးထောင်တိတိ) ပေးရမည့် အပြင် အခြားလုပ်ရှားမှုများ (ကွန်ပစ်ခြင်း၊ ဓာတ်ပုံရိုက်ခြင်း၊ ငါးများခြင်း၊ ရွာတွင်းလှည့်လည်လေ့လာခြင်း) စသည့်လုပ်ရှားမှုတစ်ခုခုတွင် ပါဝင်လုပ်ရှားရပါ မည်။ ယင်းလုပ်ရှားမှုများအတွက် သတ်မှတ်ထားသော အခကြေးငွေကိုလည်း မန်နေဂျာထံပေးသွင်းရပါမည်။ အဆိုပါ အခကြေးငွေ များကို ပြည်တွင်းအစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ နိုင်ငံခြားအစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ မြေပြင်အနေအထား များကိုလာရောက် လေ့လာသူများ၊ ခရီးသွားကုမ္ပဏီများမှ အခြေအနေ လာရောက်လေ့လာ သူများမည်သူမဆို ပေးချေရမည်ဖြစ်ပါသည်။

သို့ရာတွင် အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များကိုကင်းလွတ်ခွင့်ပြုထားပါသည်။

- ကျေးရွာရှိဆွေမျိုးများထံလာရောက်ကြသောဒေသခံများ၊ သို့မဟုတ် ဒေသခံစီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်များ
- ဘုန်းတော်ကြီးများနှင့်ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများသို့ လာရောက်ကြသူများ
- အစိုးရဌာနဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်များ
- ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ
- ဧည့်လမ်းညွှန်များ

- ဟဲရစ်ဆန်အင်စတီကျုနှင့် ဤစီမံကိန်းကို ပူးတွဲအကောင်အထည်ဖော်နေသည့် မိတ်ဖက်အဖွဲ့ အစည်းများမှ ပုဂ္ဂိုလ်များ
- ကမ္ဘာပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး အဖွဲ့ (ဒဗလျူစီအက်(စ်) WCS) မှ ပုဂ္ဂိုလ်များ

ဆီသည်ရွာသို့ လာရောက်လေ့လာကြမည့် ပုဂ္ဂိုလ်များအားလုံးသည် ခရီးစဉ်ကို GeoDiscover ခရီးသွားလုပ်ငန်းကုမ္ပဏီမှ ဒေါ်နှင်းဝတ်ရည်ထံ ကြိုတင်အကြောင်းကြားရပါမည် ဒေါ်နှင်းဝတ်ရည် ကလည်း ကျေးရွာသို့ဆက်လက် အကြောင်းကြားပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။ သို့မှသာ တစ်ရက်တည်းတွင် အဖွဲ့များထပ်နေခြင်းကို ရှောင်ရှားနိုင်ပြီး၊ ရွာသားများဖက်မှလည်း လိုအပ်သော ကြိုတင် ပြင်ဆင်မှုများပြုလုပ်နိုင်ပါမည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် ကျေးရွာသို့ တစ်ရက်လျှင် ဧည့်သည်တစ်ဖွဲ့ လက်ခံရန် ဟုသတ်မှတ်ထားပါသည်။

၈။ ဈေးနှုန်းသတ်မှတ်မှု

စီမံကိန်းနယ်မြေအတွင်းရောင်းချသည့် ပစ္စည်းများဈေးနှုန်းများ နှင့်ဝန်ဆောင်ခများကို မန်နေဂျာနှင့် ညှိနှိုင်း၍ ဟဲရစ်ဆန်အင်စတီကျုက သတ်မှတ်ပေးထားပါသည်။ အကယ်၍ ဈေးနှုန်းများကို ပြောင်းလဲရန် ရှိပါက မန်နေဂျာအနေဖြင့် ကျေးရွာရှိရပ်ရွာအခြေပြုခရီးသွားလုပ်ငန်းကော်မတီနှင့် ဒေါ်နှင်းဝတ်ရည်တို့နှင့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။

၉။ စီမံကိန်းတွင် ပါဝင်သူများ

ဤစီမံကိန်းကို မူလက ကျေးရွာရှိ ဧရာဝတီလင်းပိုင်နှင့် ပူးပေါင်းငါးရှာသူအဖွဲ့ အတွက် ရည်စူးကာ ဖွဲ့စည်းပြီး ရံပုံငွေထောက်ပံ့ခြင်းဖြစ်သော်လည်း အချက် (၆) ပါ အရည်အချင်းပြည့်မီသူ မည်သူမဆိုလာရောက် ပူးပေါင်းကာ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

ဆီသည်ရွာသူရွာသားများအနေဖြင့် စီမံကိန်းအစီအစဉ်များတွင် ပါဝင်ပြီး အကျိုးခံစားလိုပါက လိုအပ်သည့် အချိန်တွင် လုပ်အားပေးခြင်း၊ အစည်းအဝေးများတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်ခြင်းပြု ရပါမည်။

၁၀။ စီမံကိန်းကာလပြီးစီးသွားလျှင် မည်သူတွေက ဆက်လက်ဦးစီးကြီးကြပ်မှာလဲ

၂၀၁၇ခုနှစ် ဧပြီလ (၁)ရက်နေ့မှ စ၍ ရန်ကုန်မြို့ရှိ GeoDiscover ခရီးသွားကုမ္ပဏီ၏အုပ်ချုပ်မှု ဒါရိုက်တာဒေါ်နှင်းဝတ်ရည်ကဟဲရစ်ဆန်အင်စတီကျုနှင့် ပူးပေါင်းပြီး ဆီသည်ရွာ၏ ရပ်ရွာအခြေပြုခရီးသွားလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ကိုဆက်လက် ဆောင်ရွက် သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဆီသည်ရွာရပ်ရွာအခြေပြု ခရီးသွားလုပ်ငန်း ကော်မတီ နှင့် GeoDiscover ခရီးသွားလုပ်ငန်းကုမ္ပဏီတို့အကြားနှစ်ဦးသဘောတူ သဘောတူစာချုပ်ကို ဟဲရစ်ဆန် အင်စတီကျု ၏ဦးဆောင်မှုဖြင့် ရေးသားချုပ်ဆိုပါသည်။

သို့ရာတွင် ဤစီမံကိန်း၏အခြေခံမူဝါဒများကို မူပြောင်းလဲမှုမပြုရပါ။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရန် လိုအပ်ပါက ဟဲရစ်ဆန် အင်စတီကျုနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

၁၁။ စီမံကိန်းမှရရှိသော ဝင်ငွေများကိုခွဲဝေပေးခြင်း

စီမံကိန်းနယ်မြေအတွင်း ပစ္စည်းများရောင်းချခြင်း၊ ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်းတို့အတွက် ပေးချေသော ငွေကြေးများကို မန်နေဂျာက လက်ခံထိန်းသိမ်းပါမည်။ ထို့နောက် အောက်ပါအတိုင်း ခွဲဝေပေးမည်ဖြစ်ပါသည်။

- ၅၀%ကိုပစ္စည်းထုတ်လုပ်ရောင်းချသူ၊ ဝန်ဆောင်မှုပေးသူပုဂ္ဂိုလ်၊ မိသားစု၊ ကုမ္ပဏီတို့အား ပေးအပ်ရန်
- ၂၀ %ကို ဆီသည် ကျေးရွာရံပုံငွေအဖြစ်ခွဲဝေလျာထားပါမည်။
- ၂၀%ကိုဆီသည်ကျေးရွာ ဧရာဝတီလင်းပိုင် ထိန်းသိမ်းရေးရံပုံငွေအဖြစ် ခွဲဝေလျာထား ပါသည်။

- ၁၀% ကိုခန်းမဆောင်ရှင်းလင်းအောင် နှင့် အထွေထွေရုံးလုပ်ငန်းသုံး ရံပုံငွေအဖြစ် ခွဲဝေလျာထားပါသည်။

ချွင်းချက်အနေဖြင့်

- ကျေးရွာအတွင်းလှည့်လည်လေ့လာရေးအတွက် တစ်ဦးလျှင် မြန်မာငွေ ကျပ် ၅၀၀၀/- (ကျပ်ငါးထောင်တိတိ)
- ကျေးရွာဝင်ကြေးတစ်ဦးလျှင် မြန်မာငွေကျပ် ၃၀၀၀/- (ကျပ်သုံးထောင်တိတိ)

အထက်ပါငွေကြေးများသည် ပုံသေသတ်မှတ်ထားသော ဈေးနှုန်းများဖြစ်ကာ ခန်းမဆောင် ရှင်းလင်းဆောင် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးရံပုံငွေသို့ရာနှုန်းပြည့် ပေးသွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

အကယ်၍ကုန်ပစ္စည်း ထုတ်လုပ်ရာ၌ လည်းကောင်း၊ ဝန်ဆောင်မှုပေးရန် အတွက်လည်း ကောင်း၊ကုန်ကြမ်း ပစ္စည်းဝယ်ယူခြင်းနှင့် အခြားကုန်ကျစရိတ်များ ရှိပါက ယင်းတို့ကို ရောင်းချရသော ငွေမှခုနှိမ်ပြီးမှ ကျန်ငွေကို အထက်ပါ ခွဲဝေပေးရမည့် နှုန်းထားများအတိုင်း ခွဲဝေလျာထားပေးရပါမည်။ ဥပမာ လက်ဆွဲအိတ်တစ်လုံး၏ ရောင်းဈေးသည် မြန်မာငွေ ၁၂၀၀၀/- ကျသင့်သည်။ အိတ်ချုပ်ရန် ကုန်ကြမ်းဝယ်ယူရာ၌ ကျပ် ၂၀၀၀/- ကုန်ကျခဲ့သည် ထို့ကြောင့် ယင်းကုန်ကြမ်းဝယ်ယူမှုအတွက် ကုန်ကျခဲ့သည့် ကျပ်ငွေ ၂၀၀၀/- ကိုခုနှိမ်၍ ကျန်ငွေ ကျပ်၁၀၀၀၀/- (ကျပ်တစ်သောင်း)ကို ခွဲဝေပေးရပါမည်။ အိတ်ချုပ်သူကို ကျပ် ၅၀၀၀/- (ကျပ်ငါးထောင်)၊ ကျပ် ၂၀၀၀/- (ကျပ် နှစ်ထောင်)ကိုကျေးရွာရံပုံငွေ၊ ကျပ် ၂၀၀၀/- (ကျပ်နှစ်ထောင်)ကို ဧရာဝတီလင်းပိုင်ထိန်းသိမ်းရေး နှင့် ကျပ် ၁၀၀၀/- (ကျပ်တစ်ထောင်)ကို ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရံပုံငွေသို့ အသီးသီး ခွဲဝေလျာထားရန်ဖြစ်ပါသည်။

၁၂။ ကျေးရွာရံပုံငွေခေါင်းစဉ်အောက်ရှိငွေကြေးများကို သုံးစွဲခြင်း

ဤခေါင်းစဉ်အောက်ရှိ ငွေကြေးများကို ရပ်ရွာအခြေပြုခရီးသွားလုပ်ငန်း ကော်မတီ၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် သုံးစွဲနိုင်ပါသည်။ သို့ရာတွင်သုံးစွဲမှုသည် ဆီသည်ကျေးရွာ၏ အကျိုးအတွက်သာလျှင် ဖြစ်ရပါမည်။

ဥပမာ ။

- နေရောင်ခြည်စွမ်းအင်သုံးဆိုလာပြားများ
- ဆီသည်ရွာရှိ ကျောင်းသူကျောင်းသားများအတွက် အင်္ဂလိပ်စာပြဆရာ၊ ဆရာမ ထပ်မံငှားရမ်းရေး
- ကမ်းပြိုမှုရေတိုက်စားမှု တားဆီးရေး
- လျှပ်စစ်မီးစက်ဝယ်ယူ၊ တပ်ဆင်၊ လည်ပတ်မောင်းနှင်ခြင်း
- အထူးဒုက္ခရောက်နေသော မိသားစုတစ်စုအား ကူညီထောက်ပံ့ခြင်း

ဤရံပုံငွေကိုဆီသည်ရွာသူ၊ ရွာသားများအတွင်း အပိုဆောင်းငွေအဖြစ်ခွဲဝေပေးခြင်းမပြုရပါ။ တစ်ရွာလုံးအတွက် အကျိုးရှိမည့် ကိစ္စများတွင်အသုံးပြုရန်ဖြစ်ပါသည်။

မတော်တဆမှုနှင့် မမျှော်လင့်ပဲသဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ခြင်း (မုန်တိုင်းဒဏ်၊ ရေကြီးခြင်း၊ မီးဘေးဒုက္ခရောက်ခြင်းစသည်များ) ဖြစ်ပွားခြင်းကြောင့် ကမ်းပါးရေတိုက်စားခြင်း၊ ဥယျာဉ်ပျက်စီးသွားခြင်း စသည်များကို ပြန်လည်ပြုပြင်ရန် လိုအပ်သည့် အခါတွင်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးရံပုံငွေ တစ်ခုတည်းဖြင့် မလုံလောက်သည်များ ဖြစ်တတ်ပါသည်။ ထိုအခါမျိုးတွင် ကျေးရွာရံပုံငွေနှင့် ဧရာဝတီလင်းပိုင်ထိန်းသိမ်းရေးရံပုံငွေများမှ အညီအမျှစု ပေါင်းပိုင်းဝန်းကျခံပေး ရန်လိုအပ်ပါမည်။

အကယ်၍ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးရုံပုံငွေမှနေရန် မန်နေဂျာ နှင့် အခြားဝန်ထမ်းများ၏ လစာ နှင့် စားရိတ်များကို ကျခံရန် မလုံလောက်ပါက ကျေးရွာရုံပုံငွေနှင့် ဧရာဝတီလင်းပိုင်ထိန်းသိမ်းရေး ရုံပုံငွေများမှ အညီအမျှ စုပေါင်း ပိုင်းဝန်းကျခံပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။

၁၃။ ဧရာဝတီလင်းပိုင်ထိန်းသိမ်းရေး ရုံပုံငွေခေါင်းစဉ်အောက်ရှိ ငွေကြေးများကို သုံးစွဲခြင်း

ဤခေါင်းစဉ်အောက်ရှိငွေကြေးများမှာ ဧရာဝတီလင်းပိုင်ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ရေး လုပ်ငန်းများ တွင်သာသုံးစွဲရန်ဖြစ်ပါသည်။

ဥပမာ

- လျှပ်စစ်ရှော့တိုက် ငါးဖမ်းခြင်းကို တားမြစ်ဟန့်တားရန် ပတ္တရောင်လှည့်လှေများ အတွက် လည်းကောင်း ၊
- လျှပ်စစ်ရှော့တိုက်ငါးဖမ်းခြင်းကိုတားမြစ်ဟန့်ထားရန် အစောင့်များငှားရမ်းခြင်းအတွက် လည်းကောင်း သုံးစွဲနိုင်ပါသည်။

ဤခေါင်းစဉ်အောက်ရှိ ငွေကြေးများကိုရပ်ရွာအခြေပြုခရီးသွားလုပ်ငန်းကော်မတီ၏ သဘောတူညီ ချက်ဖြင့် အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

မတော်တဆမှု နှင့် မမျှော်လင့်ပဲ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ခြင်း(မုန်တိုင်းဒဏ် ရေကြီးခြင်း၊ မီးဘေးဒုက္ခရောက်ခြင်းစသည်များ) ဖြစ်ပွားခြင်းကြောင့် ဧည့်ခန်းဆောင်ရှင်းလင်း ဆောင်အတွင်း အပြင်ထိခိုက် ပျက်စီးခြင်း၊ ကမ်းပါးရေတိုက်ထားခြင်းပျက်စီး သွားခြင်းများကို ပြန်လည်ပြုပြင်လိုအပ်သည့်အခါ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေး ရုံပုံငွေ တစ်ခုတည်းဖြင့် မလုံလောက်သည် များဖြစ်တတ်ပါသည်။ ထိုအခါမျိုးတွင် ကျေးရွာ ရုံပုံငွေ နှင့် ဧရာဝတီလင်းပိုင် ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ရေးရုံပုံငွေများမှ အညီအမျှ စုပေါင်း ပိုင်းဝန်းကျခံပေးရန် လိုအပ်ပါမည်။

၁၄။ ကျေးရွာရှိခန်းမဆောင်၊ ရှင်းလင်းအောင်ထိန်းသိမ်းရေး ရုံပုံငွေခေါင်းစဉ်အောက်ရှိ ငွေကြေးများကို သုံးစွဲခြင်း

ဤခေါင်းစဉ်အောက်ရှိငွေကြေးများကို

- ခန်းမဆောင်ရှင်းလင်းဆောင်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေး၊အတွင်းပိုင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေး၊ ဥယျာဉ်နှင့် အခြား ဆက်စပ်အဆောင်အဦးများပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက်အသုံးပြုရမည်။
- မန်နေဂျာ၏လစာပေးရန်
- အခြားအလုပ်သမားများအတွက်အခကြေးငွေများပေးချေရန်
- ဆိုင်းဘုတ်၊ ပညာပေးဆိုင်းဘုတ်စသည်များကိုပြုပြင် ထိန်းသိမ်းစရိတ်
- သစ်ပင်၊ ပန်းပင်များအစားထိုးစိုက်ပျိုးခြင်း
- ခန်းမဆောင်၊ ရှင်းလင်းဆောင်နှင့် ဆက်စပ်နေသောမြစ်ကမ်းပါးထိန်းသိမ်းရေး
- ခန်းမဆောင်ရှင်းလင်းဆောင်အတွက်လိုအပ်သော လက်သုံးကိရိယာစသည်များ ဝယ်ယူခြင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်း
- အရိပ်ရထီးကြီးများအစားထိုးလဲလှယ်ခြင်း
- သန့်ရှင်းရေးပစ္စည်းများ၊ ရေအိမ်သုံးစက္ကူစသည်များဝယ်ယူဖြည့်တင်းခြင်း
- ဧည့်သည်များအတွက်အစားအသောက်ချက်ပြုတ်ခြင်း၊ အအေးဗူးနှင့်အခြားစားသောက်ဖွယ်များကို ရောင်း ချပေးနိုင်ရန်ဝယ်ယူရခြင်း
- အမှိုက်နှင့်အညစ်အကြေးစွန့်ပစ်မှုအတွက်ကုန်ကျစရိတ်
- လိုအပ်သောပစ္စည်းများအား သယ်ယူပို့ဆောင်စရိတ်
- ရေတင်စက်အတွက်ဓာတ်ဆီ၊ အင်ဂျင်ပိုင်းစသည်များ

အကယ်၍သုံးစွဲရန် ငွေကြေးမလုံလောက်ပါက အခြားရံပုံငွေခေါင်းစဉ်များအောက်မှ လွှဲပြောင်းသုံးစွဲရန် မန်နေဂျာ အခြေပြုခရီးသွားလုပ်ငန်း ကော်မတီကသဘောတူညီမှုယူရမည်။ ခန်းမရှင်းလင်းဆောင်ပြုပြင် ထိန်းသိမ်းခြင်းသည် အဓိကလိုအပ်ချက် ဖြစ်နေပေရာကော်မတီအနေဖြင့် မလွဲအရှောင်သာမှသာငြင်းပယ်ရ ပါမည်။

၁၅။ ခန်းမဆောင်ရှင်းလင်းဆောင်ပိုင်ဆိုင်မှု

၂၀၁၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ(၁)ရက်နေ့က ချုပ်ဆိုခဲ့သော မြေအရောင်းအဝယ်စာချုပ်နှင့် မြေလွှဲ ပြောင်းပေးအပ်ခြင်း စာချုပ်များပါ အချက်များအရခန်းမဆောင်၊ ရှင်းလင်းဆောင် တည်ရှိရာ မြေကွက်သည် ဆီသည်ကျေးရွာ ရေလုပ်သားသမဝါယမအသင်း၏ ပိုင်ဆိုင်မှု အောက်တွင်ရှိ သည်။

၁၆။ ခန်းမဆောင်ရှင်းလင်းဆောင်အတွင်းရှိ ပစ္စည်းများပိုင်ဆိုင်မှု

ခန်းမဆောင်၊ ရှင်းလင်းဆောင်အပါအဝင်အဆောက်အဦးအတွင်းရှိ ပရိဘောဂများ၊ ရေအိမ်နှင့် ဥယျာဉ် တွင်းရှိသီးပင်ပန်းပင်နှင့် အလှစိုက်အပင်များအားလုံးသည် ဟဲရစ် အင်စတီကျူ၏ ပိုင်ဆိုင်မှုအောက်တွင်ရှိပြီး ဆီသည်ကျေးရွာရေလုပ်သား သမဝါယမအဖွဲ့သို့ အခမဲ့ နှစ်ရှည် ငှားရမ်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဤသို့ငှားရမ်းထားသော အဆောက်အဦးမှအခြား ပစ္စည်းများကို ရောင်းချခြင်းပြန်လည် ဖျက်သိမ်းခြင်း အခြားသူများထံပေးအပ်ခြင်း စသည်များကို မဲာရစ်ဆန်အင်စတီကျူ၏ သဘောတူညီမှု မရှိပဲမပြုလုပ်ရပါ။

၁၇။ ခန်းမဆောင် ရှင်းလင်းဆောင်အသုံးပြုခြင်း

ဆီသည်ကျေးရွာခန်းမဆောင်နှင့်ရှင်းလင်းဆောင်တို့ကိုအောက်ပါအတွက်အသုံးပြုနိုင် ပါသည်။

ဧည့်သည်အဖွဲ့များအားဧည့်ခံခြင်း၊ နားနေခြင်း

- စိတ်ဝင်စားသောပုဂ္ဂိုလ်များ အစုအဖွဲ့များအတွက်ပြန်ကြားရေးဌာနအဖြစ် အသုံးပြုခြင်း
- လေ့ကျင့်ပညာပေးသင်တန်းခန်းမအဖြစ်အသုံးပြုခြင်း
- ကျေးရွာ၏အစည်းအဝေးခန်းမအဖြစ်အသုံးပြုခြင်း
- ဧည့်သည်များနားနေရန်အတွက်က စားသောက်ခန်းအဖြစ်အသုံးပြုခြင်း

- စီမံကိန်းနယ်မြေမှထုတ်လုပ်သော ပစ္စည်းများရောင်းရန်အရောင်းခန်းမ
- ခန်းမဆောင် ရှင်းလင်းဆောင်သုံးပစ္စည်းကိရိယာစသည်များ သိုလှောင်ခန်း
- ခန်းမဆောင် ရှင်းလင်းဆောင်တာဝန်ကျလုံခြုံရေးအတွက် အိပ်ဆောင်

ခန်းမဆောင် ရှင်းလင်းဆောင်ကို အောက်ပါတို့အတွက်အသုံးပြုခွင့်မရှိပါ။

- လက်ထပ်မင်္ဂလာပွဲစသည်တို့အတွက်အသုံးပြုခြင်း
- ကလေးများကစားရန်နေရာ
- ထမင်းဟင်းချက်ပြုတ်ရန်နေရာ
- ယာဉ်များရပ်နားထားသိုရန်နေရာ
- အထက်ဖော်ပြပါခန်းမဆောင်ရှင်းလင်းဆောင်သုံးပစ္စည်း၊ ကိရိယာများမဟုတ်သည်များကို သိုလှောင်ထားရှိ ခြင်း
- ဟဲရစ်ဆန်အင်စတီကျုနှင့်ဤစီမံကိန်းပါမိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများမှအပအခြားအစိုးရ မဟုတ်သောအဖွဲ့ အစည်းများ၏သင်တန်းများ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများ၊ အစည်းအဝေး စသည်များအတွက်အသုံးပြုခွင့်မရှိပါ။

ခန်းမဆောင်ရှင်းလင်းဆောင်တို့ကို ဟဲရစ်ဆန်အင်စတီကျု၏ သဘောတူခွင့်ပြုချက်မရပါ။ ရောင်းချခြင်း၊ ပြောင်းလဲခြင်းနှင့်အငှားချထားခြင်းမပြုရပါ။

ဟဲရစ်ဆန်အင်စတီကျု၏သဘောတူညီချက်မရရှိပဲဧည့်ခန်းဆောင်ရှင်းလင်းဆောင် မြေပေါ်တွင်အခြား အဆောက်အဦများထပ်မံတည်ဆောင်ခြင်းမပြုရပါ။

ခန်းမဆောင် ရှင်းလင်းဆောင်အတွင်း အပြင် နံရံများတွင်လည်းကောင်း၊ အဆောက်အဦး ဆောက်လုပ်ထား သောမြေပေါ်နှင့်ဆက်စပ်ခြံစည်းရိုးတန်းတို့ ဤတွင်လည်းကောင်း WCS ယင်းအပါအဝင် အခြားပြည်တွင်း၊ ပြည်ပအစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၏ကြော်ငြာများ၊ ပညာပေးဆိုင်ဘုတ်များ၊ ဗီနိုင်းများ၊ အလံများအစရှိသည်တို့ကို စိုက်ထူခြင်းမပြုရပါ။

- ချွင်းချက်အနေဖြင့် ဟဲရစ်ဆန်အင်စတီကျူနှင့် ကျန်စီမံကိန်းပါမိတ်ဆက်အဖွဲ့အစည်းများကို ကင်းလွတ်ခွင့် ပေးပါသည်။

၁၈။ ခန်းမဆောင်၊ ရှင်းလင်းဆောင်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်း

ခန်းမဆောင်၊ ရှင်းလင်းဆောင်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်းတာဝန်မှာ ဆီသည်ကျေးရွာရေလုပ်သား သမဂ္ဂဗဟိုအဖွဲ့၏တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းကမ္ဘာမန်နေဂျာမှ ပေးထားသူ ဝန်ထမ်းများအား ဆက်လက်တာဝန်ယူစေရပါမည်။

ခန်းမဆောင်ရှင်းလင်းဆောင်ကို အခြေသန့်ရှင်းသပ်ရပ်နေအောင် စောင့်ရှောက် ထားရပါမည်။ ပြင်ဆင်ရန် များရှိခဲ့ပါကလည်း အချိန်မီဆောင်ရွက်ရပါမည်။ ပြင်ဆင်မှု များမှာလည်း မူလလက်ရာများ အတိုင်းသာဖြစ်စေ ရပါမည်။ ဤသို့ပြင်ဆင်ရန်များကို မန်နေဂျာအနေဖြင့် ကိုယ်ပိုင်ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြင့် အခြေပြုခရီးသွား လုပ်ငန်းကော်မတီ၏ ခွင့်ပြုချက်ကို ရရှိရန် မလိုအပ်ပါ။

ခန်းမဆောင်ရှင်းလင်းဆောင်အတွင်းအမှိုက်သရိုက်အမြဲကင်းစင်သန့်ရှင်းနေရပါမည်။

ဥယျာဉ်ကိုလည်းအမြဲစိမ်းလန်းစိုပြေနေစေရပါမည်။ ရေမှန်မှန်လောင်းရပါမည်။

အဆောင်တွင်းရှိ ရောင်းကုန်ပစ္စည်းများ၊ ခရင်းဖွန်း၊ ပုဂံခွက်ယောက်များကို ပုံမှန်စာရင်း စစ်ဆေးခြင်း၊ သန့်ရှင်းရေးပြုလုပ်ခြင်း စသည်များပြုလုပ်ရပါမည်။

ရောင်းချရန်ပစ္စည်းများကိုလည်း စနစ်တကျထုတ်ပိုးခြင်း၊ ဈေးနှုန်းသတ်မှတ်ခြင်း၊ တံဆိပ် ကပ်ခြင်းများ ဦးစွာ ပြုလုပ်ပြီးမှဆိုင်တင်ရောင်းချရန်ဖြစ်ပါသည်။

ရောင်းချရန် ပစ္စည်းများကို စီမံကိန်း၏ တံဆိပ်များကပ်ပြီး မှသာ ရောင်းချရပါမည်။

၁၉။ စီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့ မန်နေဂျာလက်ထောက်မန်နေဂျာ ဝန်ထမ်းများ၏တာဝန်များ

ဆီသည်ကျေးရွာနှင့် ယခုစီမံကိန်း၏အကြား ဆက်သွယ်ရေးတာဝန်ခံမှာ ဆီသည်ရွာမှ မန်နေဂျာ ဒေါ်စန်းစန်းဆွေ ဖြစ်ပါသည်။

လက်ထောက်မန်နေဂျာမှာဆီသည်ရွာဦးမြင့်အောင်ဖြစ်ပါသည်။

ဒေါ်စန်းစန်းဆွေ အနေဖြင့်စီမံကိန်းနှင့် ခရီးသွားလုပ်ငန်း ကုမ္ပဏီများအကြားတွင် လည်းကောင်း၊ အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ အကြားတွင်လည်းကောင်း၊ ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်ရာတွင် အဓိကပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာနှင့်စီမံကိန်းတို့အကြား အဓိကကျသော အဆက်အသွယ်ရမည့်ပုဂ္ဂိုလ်လည်းဖြစ်ပါသည်။

ဒေါ်စန်းစန်းဆွေ ၏ တာဝန်များမှာ

- ရန်ကုန်အခြေစိုက် ကြိုတင်ခရီးစဉ် စီစဉ်သူ GeoDiscover ခရီးသွားလုပ်ငန်းမှ ဒေါ်နှင်းဝတ်ရည်နှင့် အမြဲဆက်သွယ်ပြီး ဆီသည်ရွာသို့လာရောက်မည့် ဧည့်သည် အဖွဲ့များ အဆင်ပြေစေရေး အတွက်ဆောင်ရွက်ရန်
- ကွန်ပစ်ခြင်း၊ နေ့လည်စာချက်ပြုတ်ခြင်းစသော လုပ်ငန်းစဉ်များကိုကြိုတင်စီစဉ်ခြင်း
- ဆီသည်ရွာသို့လာရောက်မည့်ဧည့်သည်အဖွဲ့များအားလိုက်လံရှင်းလင်းရေး၊ ကြိုဆိုပို့ဆောင်ရေးမှအစ ဧည့်သည်များပါဝင်ဆောင်ရွက်လိုသည့်လှုပ်ရှားမှုများကို ကြိုတင် စီစဉ် ထားခြင်း
- ဧည့်သည်များအားဝန်ဆောင်မှုပေးမည့်ရွာသူရွာသားများအလှည့်ကျတာဝန်ပေးနိုင်ရန် စီစဉ်ထားခြင်း
- ခန်းမဆောင် ၊ ရှင်းလင်းဆောင်အတွင်း ရောင်းချမည့်ပစ္စည်းများ ကိုအလှည့်ကျရောင်းချ ပေးနိုင်ရန်စီစဉ်ထားခြင်း
- ရောင်းချမည့်ပစ္စည်းများကိုထုတ်ပိုးခြင်း၊ တံဆိပ်ကပ်ခြင်း၊ ဈေးနှုန်းသတ်မှတ်ခြင်း
- ခန်းမဆောင် ၊ ရှင်းလင်းဆောင် ခန်းမတွင်းရှိပရိဘောဂသည်များအား အမြဲသန့်ရှင်းရေး ပြုလုပ်ခြင်း

- ခန်းမဆောင်၊ ရှင်းလင်းဆောင်နှင့်ခန်းမတွင်း ပရိဘောဂပစ္စည်းစသည့်များ ကိုပြုပြင် ထိန်းသိမ်းခြင်း
- ဥယျာဉ်အားလည်းအမြဲစိမ်းလန်းစိုပြေနေစေရန် စောင့်ရှောက်ခြင်း
- ခန်းမဆောင်၊ ရှင်းလင်းဆောင်အတွင်းအပြင်သာမက ပတ်ဝန်းကျင်တွင်ပါ အမှိုက် သရိုက်စွန့်ပစ်ခြင်း မပြုရန်နှင့်သန့်ရှင်းနေစေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း
- အကူဝန်ထမ်းများခန့်အပ်ခြင်း၊ ထုတ်ပယ်ခြင်း
- စီမံကိန်းမှရရှိသောငွေကြေးများကိုခွဲဝေပေးခြင်း
- စာရင်းဇယားများစနစ်တကျထားရှိရန်
- ပစ္စည်းစာရင်းထားရှိရန်
- လိုအပ်ပါကပစ္စည်းများဖြည့်ဆည်းရန်
- ကျေးရွာသို့လာရောက်လေ့လာကြည့်ရှုသည့်ဧည့်သည်အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ပစ္စည်းဝယ်ယူမှု စသည်တို့ကို စနစ်တကျပြုစုထားရန်
- စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများနှင့်ဆီသည်ကျေးရွာသူကျေးရွာသားများအကြားဆက်နွှယ်ပေါင်းကူး ပေးရန်
- ကော်မတီအစည်းအဝေးများခေါ်ယူခြင်း

အကယ်၍မန်နေဂျာအနေဖြင့် တာဝန်မှနှုတ်ထွက်လိုလျှင်အစားထိုးတက်ဦးကိုအဆိုပါခွင့်ရှိပါသည်။ သို့ရာတွင် ယင်းလူသတ်အားကော်မတီကသဘောတူခန့်အပ်ရပါမည်။

အစားထိုးခန့်အပ်ရန်အဆိုပြုချက်မရှိပါက ကော်မတီအနေဖြင့် မိမိဆန္ဒအလျောက် သင့်တော်သူတစ်ဦး ကိုရွေးချယ်ခန့်ထားနိုင်ပါသည်။ မန်နေဂျာ အနေဖြင့် တာဝန်များ မနိုင်နင်းပါက ကော်မတီသို့ အကြောင်းမကြားဘဲ အကူတစ်ယောက်ကို ခန့်ထားနိုင်သည်။ ကော်မတီသည် မန်နေဂျာအား အမြဲအကူအညီပေးရပါမည်။ လုပ်အားပေးများခေါ်ယူပေးကာ ခန်းမဆောင်ကို ထိန်းသိမ်းပေးရမည်။

ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးရုံပုံငွေတွင် ငွေကြေးပိုလျှံမှုများရှိပါက မန်နေဂျာအနေဖြင့် ခန်းမဆောင် ရှင်းလင်း ဆောင်တွင် ထမ်းဆောင်ရန် နောက်ထပ်ဝန်ထမ်းများခန့်အပ်နိုင်ပါသည်။ သို့ရာတွင် မန်နေဂျာလစာနှင့် ခန်းမဆောင်ပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေးသည်အဓိက ကျကြောင်း ကတိပြုစေလိုပါသည်။

၂၀။ မန်နေဂျာနှင့် ဝန်ထမ်းလစာများ

မန်နေဂျာ၏ လစာမှာ တစ်လလျှင် မြန်မာငွေကျပ် ၇၀၀၀၀ (ကျပ် ခုနှစ်သောင်းတိတိ) ဖြစ်သည်။ စီမံကိန်းကာလအတွင်း ဤလစာက Darwin Initiative ၏ ရံပုံငွေဖြင့် ဟဲရစ်ဆန် အင်စတီကျူက မန်နေဂျာနှင့် လက်ထောက်မန်နေဂျာ ဦးမြင့်အောင်တို့ကို ထောက်ပံ့ခဲ့ပါသည်။

သို့ရာတွင် ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဧပြီလမှစ၍ စီမံကိန်းမှ ရရှိသော ဝင်ငွေမှ ပေးချေရပါမည်။ အကယ်၍ မလုံလောက်ပါက ကျေးရွာရံပုံငွေနှင့် လင်းပိုင် ထိန်းသိမ်းရေး ရံပုံငွေတို့မှ အညီအမျှ ကျခံပေးရပါမည်။ မန်နေဂျာ၏ လစာနှင့် ခန်းမဆောင် ရှင်းလင်းအောင် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးမှာ ဦးစားပေးဖြစ်ပါသည်။

အကယ်၍ ငွေပိုလျှံပါက ကော်မတီသည် ဝန်ထမ်းအသစ်အား ထပ်မံခန့်အပ်နိုင်ပါသည်။

၂၁။ ငွေကြေးလုံခြုံမှုဘဏ်စာရင်းဖွင့်လှစ်ခြင်း

စီမံကိန်း၏ဝင်ငွေအားလုံးကိုမန်နေဂျာမှ တာဝန်ယူလက်ခံထိန်းသိမ်းရပါမည်။

မန်နေဂျာက ယင်းငွေကြေးများ လက်ခံရရှိခြင်းသုံးစွဲခြင်းစသည်တို့ကို စနစ်တကျ စာရင်းရေးသွင်းက သတ်မှတ်ထားသည့်အတိုင်းဝန်ဆောင်မှု ပေးသူများသို့ခွဲဝေ စုဆောင်း ပေးသွင်းရပါမည်။

ငွေကြေးများလုံခြုံစိတ်ချရစေရန်အတွက် မန်နေဂျာလက်ဝယ်တွင်ငွေသားကျပ် ၅၀၀၀၀၀/- (ကျပ်ငါးသိန်း) တိတိရှိလာပါက ဖွင့်လှစ်ထားသော ဘဏ်ငွေစာရင်းသို့ပေးသွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်နှင့်

ဧရာဝတီလင်းပိုင်ထိန်းသိမ်းရေး ရုံပုံငွေတို့မှအညီအမျှခွဲပေးကျခံ ရပါမည်။ ဤသို့ ပြုလုပ်ကြောင်းကိုလည်း ကော်မတီသို့တင်ပြအကြောင်းကြားထား ရပါမည်။

မန်နေဂျာက ယင်းငွေကြေးများလက်ခံရရှိခြင်း သုံးစွဲခြင်းစသည်တို့ကိုစနစ်တကျ စာရင်းရေးသွင်းက သတ်မှတ်ထားသည့်အတိုင်းဝန်ဆောင်မှုပေးသူများ၏ ဝေစုသက်ဆိုင်ရာ ရုံပုံငွေဝေစုစသည်များသို့ ခွဲဝေစုဆောင်း ပေးသွင်းရပါမည်။

ငွေကြေးများလုံခြုံစိတ်ချရစေရန်အတွက်မန်နေဂျာလက်ဝယ်တွင် ငွေသားကျပ် ၅၀၀၀၀၀/- (ကျပ်ငါးသိန်း) အထိရှိလာပါကဖွင့်လှစ်ထားသောဘဏ်ငွေစာရင်းသို့ပေးသွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။

စီမံကိန်းမှရရှိသောဝင်ငွေများကို အချိုးကျခွဲဝေပေးရန် ရုံပုံငွေအလိုက် ဘဏ်စာရင်းများ သီးခြားစီ ဖွင့်လှစ် ပေးထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။

ယင်းငွေစာရင်းများတွင် ငွေသွင်း/ထုတ်ရန်အတွက် ဆီသည် ကျေးရွာ ရေလုပ်သားများ အဖွဲ့မှ အမျိုးမတော်စပ်သူ (၃) ဦး သတ်မှတ်ပေးထားကာ အနည်းဆုံး (၂) ဦး၏ လက်မှတ်ဖြင့် ငွေသွင်းငွေထုတ်ပြုလုပ်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ငွေသွင်း/ငွေထုတ်ပြုလုပ်တိုင်း ကော်မတီအား အသိပေးရပါမည်။

ဘဏ်စာရင်းများကိုကော်မတီကရွေးချယ်ပေးသော ပုဂ္ဂိုလ်(၃)ဦးအမည်ဖြင့်ပူးတွဲငွေစာရင်း (Joint account) များဖွင့်လှစ်ပေးထားခြင်း ဖြစ်ရာယင်းငွေစာရင်းများမှ ငွေထုတ်ယူရာတွင် အမည်ပေါက်(၂)ဦး၏ လက်မှတ်အနည်းဆုံး ပါမှသာငွေထုတ်ယူရပါမည်။

၂၂။ ငွေရေးကြေးရေးဆိုင်ရာကြီးကြပ်မှု

ငွေရေးကြေးရေးဆိုင်ရာကြီးကြပ်မှုလုပ်ငန်းအနေဖြင့်တစ်နှစ်လျှင် အနည်းဆုံး(၄)ကြိမ် စာရင်းစာအုပ်များ စစ်ဆေးခြင်း၊ စာရင်းစစ်ဆေးခြင်း၊ ငွေသားလက်ကျန်စစ်ဆေးခြင်း၊ ဘဏ်လက်ကျန်ငွေ စစ်ဆေးခြင်းစသည်တို့ကို ဆောင်ရွက်သွားရပါမည်။ ယင်းသို့စစ်ဆေးရာတွင် ကော်မတီဝင်များနှင့် မန်နေဂျာတို့ ပူးပေါင်းစစ်ဆေး ကြရန်ဖြစ်ပါသည်။ စစ်ဆေးမှုများအပြီးစီး

လျှင်စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ဝင်များက မှန်ကန်ကြောင်း အသိသက်သေလက်မှတ်များရေးထိုးရန် လည်းလိုအပ်ပါသည်။

အကယ်၍ ယင်းသို့စစ်ဆေးစဉ်အတွင်း ကွာဟချက်များပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါက ကော်မတီအနေဖြင့် လိုအပ်သော စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများကို မန်နေဂျာနှင့်အတူ ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

၂၃။ ရပ်ရွာအခြေပြုခရီးသွားလုပ်ငန်းကော်မတီ

စီမံကိန်းလည်ပတ်မှုကြီးကြပ်ရေးတာဝန်များထမ်းဆောင်ရန်အတွက် ရပ်ရွာအခြေပြုခရီးသွား လုပ်ငန်းကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။

ဤကြီးကြပ်ရေးကော်မတီတွင် ကျေးရွာမှ ပုဂ္ဂိုလ်အနည်းဆုံး (၂) ဦးအပြင် ဆီသည် ကျေးရွာ လုပ်သား သမဝါယမအဖွဲ့မှလည်း တူညီသော ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေ ပါရှိစေရပါမည်။

ကော်မတီအနေဖြင့် စီမံကိန်း၏အားသာချက် အားနည်းချက်စသည်များကို အမြဲသိရှိပြီး လိုအပ်သလို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်ပုံမှန်အစည်းအဝေးများကျင်းပရန်ဖြစ်ပါသည်။ ကြီးကြပ်ရေး ကော်မတီအနေဖြင့် တစ်လလျှင် အနည်းဆုံး တစ်ကြိမ် အစည်းအဝေးကျင်းပရပါမည်။ ဤအစည်းအဝေးတွင် မန်နေဂျာလက်ဝယ်ရှိ စာရင်းစာအုပ်များကို တောင်းယူစစ်ဆေးနိုင်သည်။

ကော်မတီတွင် ဆုံးဖြတ်ချက်များကို မဲအရေအတွက်အသာစီးဖြင့် ဆုံးဖြတ်အတည်ပြုရန်ဖြစ်ပါ သည်။

၂၄။ ပဋိပက္ခများဖြေရှင်းခြင်း

စီမံကိန်းနယ်ပယ်အတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ပြဿနာများကို မန်နေဂျာနှင့် ကော်မတီက တာဝန်ယူဖြေရှင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

GeoDiscover Travel မှ ဒေါ်နှင်းဝတ်ရည်ကလိုအပ်သော အကြံဉာဏ်များပေးခြင်း၊ အတိုင်ပင်ခံ ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်ဆောင်ရွက်ခြင်းမှ ပြုလုပ်ပေးပါမည်။ ထို့အပြင်အခြား လိုအပ်သောသတင်း အချက် အလက်များဖြင့် လည်းအထောက်အကူ ပေးနိုင်ပါသည်။

၂၅။ အမှိုက်သရိုက်များစနစ်တကျစွန့်ပစ်ခြင်း

စီမံကိန်းကာလအတွင်းဟဲရစ်ဆန်အင်စတီကျုအနေဖြင့်အမှိုက်နှင့်ပတ်သက်၍ အလုပ်ရုံ ဆွေးနွေးပွဲနှင့် အမှိုက်ကောက်ခြင်းလုပ်ငန်းမှု (၂)ကြိမ်ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းစဉ် တွင် ဆီသည်ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာ သားများအား အမှိုက်များစည်းကမ်းမဲ့စွန့်ပစ်ခြင်း နှင့်စပ်လျဉ်းသော အသိပညာပေးမှုများ အမှိုက်များစည်းကမ်းမဲ့ စွန့်ပစ်ခြင်း၏ မကောင်းသော အကျိုးဆက်များ၊ ပလပ်စတစ်အမှိုက်များ အန္တရာယ်နှင့်အခြားသဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အသိပညာများ ဟောပြောနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ဤစီမံကိန်းလုပ်ငန်းစဉ်အတွင်း အောက်ပါတို့ကို ရွာသူရွာသားများ အားတင်ပြ ဆွေးနွေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။

- အမှိုက်များစည်းကမ်းမဲ့ပစ်ခြင်း
- အမှိုက်ပုံးများထားရှိရေး
- အမှိုက်များကိုရေစပ်နှင့်မြစ်ချောင်းများအတွင်းပြစ်ချခြင်း
- စက္ကူ၊ အိတ်အစရှိသည့်ထုတ်ပိုးပစ္စည်းများကိုကြိမ်ခါများစွာပြန်လည်အသုံးခြင်း၊ သို့မဟုတ် အခြားပစ္စည်း အသစ်များဖန်တီးခြင်း
- ပလပ်စတစ်အသုံးမပြုရေးက
- အမှိုက်များကိုနေရာသက်သက်မှတ်မှတ်ထားပြီးမီးရှို့ဖျက်ဆီးရန်
- သဘာဝတောရိုင်းတိရိစ္ဆာန်များကိုထိန်းသိမ်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်

အထက်ပါ အကြောင်းခြင်းရာများကို သိရှိလိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို ထိန်းသိမ်းရာရောက် သည့်အပြင် ကျေးရွာသူကျေးရွာသားများအတွက်လည်း ကျန်းမာရေးနှင့်

လူပုဂ္ဂိုလ်အန္တရာယ်ကင်းရေး တို့အတွက် အရေးပါကြောင်း၊ ဆီသည်ကျေးရွာအားလည်း သန့်ရှင်းသာယာလှပသော ကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်ကြောင်း ဧည့်သည် များအား ဂုဏ်ယူပြသ နိုင်ကြောင်း ဟောပြောခဲ့ပါသည်။

ကော်မတီအနေဖြင့်လည်း အထက်ပါရည်မှန်းချက်များအောင်မြင်ရန်အတွက် မန်နေဂျာ နှင့် ပူးပေါင်းပြီး ဆီသည်ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီး အစရှိသော ကျေးရွာရှိ လူကြီးများနှင့်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အကူအညီရယူကာ ပရဟိတ လူစုအကျိုးပြုလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။ ဥပမာ -

- အမှိုက်ကောက်ခြင်းစသောလုပ်ငန်းများတွင် လူထုလုပ်အားပေးများဖြင့်ဆောင်ရွက်စေခြင်း
- အမှိုက်များကိုစည်းကမ်းမဲ့စွန့်ပစ်သူများအားဒါဏ်ငွေစသည်များချမှတ်ကာယင်းဒါဏ်ငွေကို ကျေးရွာရံပုံငွေ သို့ပေးသွင်းစေခြင်း
- မိမိပတ်ဝန်းကျင်ကို သန့်ရှင်းသန့်ပြန်စွာ ထားသောအိမ်ထောင်စုများ အားဆုပေးစနစ် ကျင့်သုံးခြင်း
- ပုံမှန်အမှိုက်ကင်းစင်ရေးလှုပ်ရှားမှုများပြုလုပ်ခြင်း